

ZI 2006/2007, 10.zad., Turing
(by Wanjče)

10. Konstruirati Turingov stroj s dvostruko beskonačnom trakom i jednom glavom za čitanje koji traži i provjerava ispravnost niza zapisanog na traci. Niz je zapisan u obliku $w_1\#w_2\#w_3$, gdje su w_1 , w_2 i w_3 nizovi nula, a pretpostavka je da su u svim ostalim ćelijama na traci praznine. Dodatno, vrijedi $[w_2] = [w_1] + 2[w_3]$, pri čemu oznaka $[x]$ predstavlja broj nula u nizu x . Na početku rada Turingovog stroja nije poznat položaj glave u odnosu na niz na traci.
Napomena: objasniti ideju i značenje pojedinih stanja i prijelaza koje TS koristi.

- TS je jednotračni, s jednom glavom i dva traga na ulaznoj traci.

Stanja:

- q_L , q_D , q_{POC} , $q_{KR\#}$ = lijevo, desno, pocetak, na_kraj_do_# = pomocna stanja, prva dva su trazenje niza, posto ne znamo gdje je glava.
- q_{POC} je za pomicanje na sami pocetak niza
- $q_{KR\#}$ za pomicanje do drugog #.

- q_0 , q_1 , q_2 = obradjuju prvi broj, w_1 , tako da ga označuju "u" w_2
- q_3 , q_4 , q_5 = poduplavaju w_3 , odnosno na zadani w_3 dodaju jos jedan w_3
- q_6 , q_7 , q_8 , q_9 , q_{10} = obradjuju novi w_3 , tako da ga označuju "u" w_2

- $q_T = q_{TESTNO}$ = pred kraj algoritma, služi za ispitivanje prihvatljivosti, kada je sve označeno.
- q_P = prihvatljivo stanje

Oznake:

- B – prazno polje
- A na drugom tragu – za w_3
- x na drugom tragu – za trazenje niza isprva, pa za w_1 , pa za pretvorbu $w_3 \Rightarrow 2*w_3$

Boje:

- blijedozelena = pocetno stanje
- zelena = prih. stanje
- crveno = situacije u kojima stroj staje... u biti su tri:
  - a) slucaj da je $w_1 < w_2$ = prvi crveni kvadrat
  - b) slucaj da je "novi" w_3 ($2*w_3$) $> w_2$ = drugi kvadrat
  - c) slucaj da je "novi" $w_3 < w_2$ = treci kvadrat

Ne da mi se detaljno objašnjavati kako funkcionira rješenje, prođite sami korak po korak i biti će jasno, uz poznavanje kako radi TS.

Rješenje:

		oznaka			oznaka		
		BB	Bx	OB	#B	0x	0A
početno =>	qL	qD, Bx, L	qL, Bx, R	qPOC, 0B, L	qPOC, #B, L	-	-
	qD	qL, Bx, R	qD, Bx, L	qPOC, 0B, L	qPOC, #B, L	-	-
	qPOC	q0, BB, R	q0, BB, R	qPOC, 0B, L	qPOC, #B, L	qPOC, 0x, L	-
	qKR#	-	-	qKR#, 0B, R	q3, #B, R	qKR#, 0x, R	-
w1	q0	-	-	q1, 0x, R	qKR, #B, R	q0, 0x, R	-
	q1	-	-	q1, 0B, R	q2, #B, R	q1, 0x, R	-
	q2	-	-	qPOC, 0x, L	-	q2, 0x, R	-
w3 => 2 w3	q3	q6, BB, L	q6, Bx, L	q4, 0x, R	-	q3, 0x, R	-
	q4	q5, 0x, L	q5, 0x, L	q4, 0B, R	-	q4, 0x, R	-
	q5	-	-	q5, 0B, L	q3, #B, R	q5, 0x, L	-
2 w3	q6	-	-	-	qT, #B, L	q7, 0A, L	-
	q7	-	-	-	q8, #B, L	q7, 0x, L	-
	q8	-	-	q9, 0A, R	-	-	q8, 0A, L
	q9	qT, BB, L	qT, Bx, L	-	q10, #B, R	q9, 0x, R	q9, 0A, R
	q10	-	-	-	-	q10, 0x, R	q6, 0A, L
Prihvatljivo	qT	-	-	-	-	qP, 0x, L	qT, 0A, L
	qP	-	-	-	-	-	-